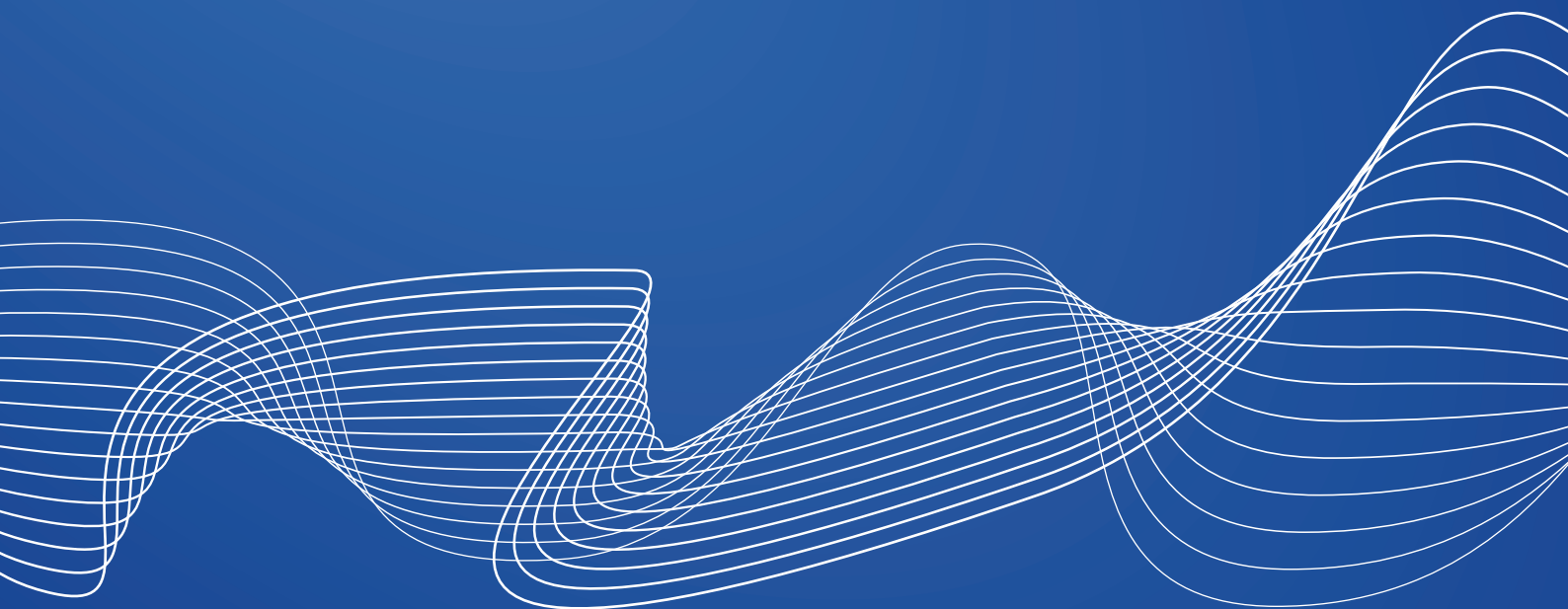

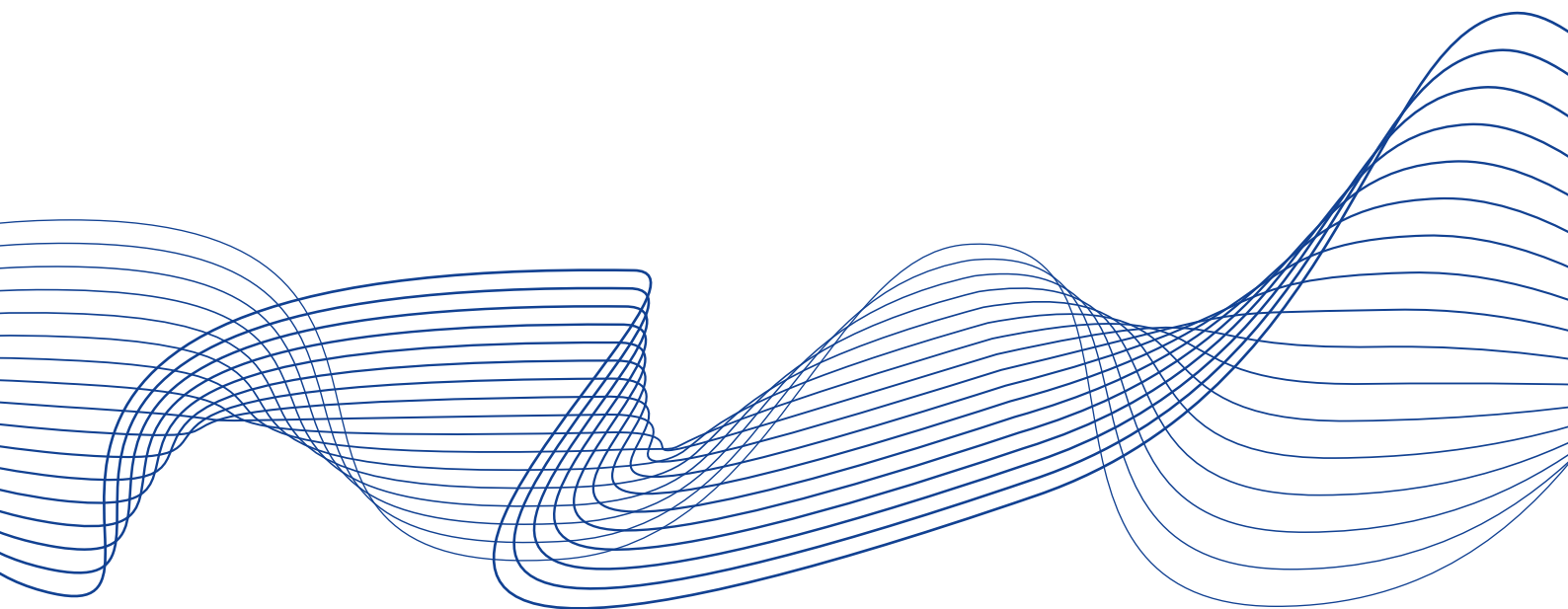
Letno poročilo
2011

ESRB

Evropski odbor za sistemska tveganja
Evropski sistem finančnega nadzora

Letno poročilo
2011

ESRB

Evropski odbor za sistemska tveganja

Evropski sistem finančnega nadzora

Kazalo

Predgovor	4
Povzetek	5

Predgovor

Mario Draghi
Predsednik Evropskega
odbora za sistemska tveganja

Z veseljem predstavljam prvo letno poročilo Evropskega odbora za sistemska tveganja (ESRB), ki je bil ustanovljen decembra 2010 kot neodvisen organ Evropske unije (EU), pristojen za makrobonitetni nadzor finančnega sistema.

V prvem letu delovanja se je ESRB soočal z izjemno težkimi gospodarskimi in finančnimi razmerami. Zaradi vrste sistemskih tveganj, ki so jih takšne razmere prinašale, je moral zelo hitro začeti z delom. Moje spoštovanje gre Jeanu-Claudu Trichetu, ki je bil na krmilu večino prvega leta delovanja ESRB.

Vse od začetka leta 2011 je ESRB sodeloval pri rednem pregledu sistemskih tveganj za finančni sistem EU. Glavna tema so bili medsebojni vplivi med kreditno sposobnostjo evropskih držav kot izdajateljic vrednostnih papirjev, vse večjimi težavami bank pri dostopu do financiranja in vse šibkejšo gospodarsko rastjo. ESRB je poleg tega objavil tri javna priporočila, ki so obravnavala naslednje teme: (i) dajanje posojil v tujih valutah, (ii) financiranje kreditnih institucij v ameriških dolarjih ter (iii) makrobonitetne naloge in pristojnosti nacionalnih organov. ESRB zdaj vzpostavlja mehanizem za spremljanje teh vprašanj v skladu z načelom „ukrepaj ali pojasni“. Poleg tega je ESRB vse leto v okviru vzpostavljanja temeljev makrobonitetne politike v EU preučeval makrobonitetne vidike predlagane zakonodaje EU, predvsem določila o kapitalskih zahtevah za banke in o tržni infrastrukturi, ter svoje ugotovitve glede makrobonitetnih vprašanj predstavil zakonodajnim organom EU.

To poročilo je pripravljeno v skladu s členom 19 uredbe ESRB,¹ ki določa: „Vsaj enkrat na leto, v primeru obsežnejših finančnih težav pa pogosteje, je predsednik ESRB ob objavi letnega poročila ESRB v Evropskem parlamentu in Svetu povabljen na letno predstavitev v Evropskem parlamentu.“ V čast mi je, da bom prvo letno poročilo predstavil Odboru za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta na javni predstavitvi, ki bo 31. maja 2012.

Frankfurt na Majni, maj 2012

Mario Draghi
Predsednik ESRB

¹ Uredba (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja.

To je prvo letno poročilo Evropskega odbora za sistemska tveganja (ESRB). Pripravljeno je bilo v skladu z uredbo ESRB² in ima naslednjo strukturo: v poglavju 1 sta opisana vloga in delovanje ESRB, v poglavju 2 je pregled dejavnosti, ki jih je ESRB opravil od svoje ustanovitve decembra 2010 dalje, v poglavju 3 pa so predstavljene številne zadeve, s katerimi se je ESRB ukvarjal v obravnavanem obdobju.

Poglavje 1 se začne s pregledom glavnih korakov pri ustanovitvi ESRB, ki so se uspešno zaključili z uveljavitvijo uredbe ESRB decembra 2010. Sledi opis glavnih nalog ESRB kot neodvisnega organa Evropske unije (EU), ki je pristojen za makrobonitetni nadzor nad finančnim sistemom EU. Te naloge vključujejo analizo tveganj, izdajanje opozoril in priporočil (ki so lahko javna ali zaupna) ter spremljanje, ali se opozorila in priporočila upoštevajo. Poglavje se zaključuje s predstavitvijo institucionalnega okvira ESRB, ki ga sestavljajo splošni odbor, pripravljalni odbor, svetovalni znanstveni odbor in svetovalni tehnični odbor. Institucionalni okvir je bil vzpostavljen v kratkem času na podlagi številnih odločitev, sprejetih na začetku leta 2011.

Poglavje 2 se začne s pregledom dela ESRB na področju ugotavljanja in ocenjevanja tveganj za finančni sistem EU. V ta namen si člani splošnega odbora redno izmenjujejo mnenja o sistemskih tveganjih in opravljajo poglobljene analize ranljivih točk v finančnem sistemu, pri čemer se opirajo na redne prispevke Evropske centralne banke (ECB), treh evropskih nadzornih organov, Evropske komisije, svetovalnega znanstvenega odbora in svetovalnega tehničnega odbora. V letu 2011 je ESRB obravnaval tveganja, ki izhajajo iz sistemske narave krize, pa tudi bolj specifična tveganja, zaradi katerih je odbor v več primerih izdal opozorila oziroma priporočila. Nato poglavje opisuje, kako je ESRB v letu 2011 prispeval k vzpostavitvi zanesljivih makrobonitetnih okvirov na ravni EU in na nacionalni ravni. ESRB je v ta namen opredelil niz vodilnih načel, ki so v pomoč pri določanju mandata nacionalnih organov za makrobonitetni nadzor, ter podal mnenja o makrobonitetnih vidikih nekaterih osnutkov zakonodaje EU, ki bo zaradi obsega sprememb, ki jih uvaja, pomembno vplivala na makrobonitetni nadzor v prihodnje. Tako velja zlasti omeniti predlog direktive in uredbe o kapitalskih zahtevah za kreditne institucije ter predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o izvedenih finančnih instrumentih, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC), centralnih nasprotnih strankah in registru transakcij. V svojih sporočilih o usmeritvah politik je ESRB poudarjal, kako pomembno je zagotoviti, da imajo pristojni nacionalni organi ustrezen mandat in prilagodljivost pri obvladovanju sistemskih tveganj. V zvezi s predlogom direktive in uredbe o kapitalskih zahtevah je ESRB proučil tudi uvedbo proticikličnih kapitalskih blažilnikov v skladu s sporazumom Basel III. Poglavje nadalje poroča o delu ESRB na področju temeljne analize makrobonitetnega nadzora in razvoja analitičnih orodij z namenom, da bi zapolnil vrzeli v razumevanju vprašanj, ki bi lahko vplivala na kopičenje sistemskih tveganj (na primer o bančnem sistemu v senci ter o medsebojni povezanosti in nastanku novih sistemskih akterjev).

² Glej člen 19 Uredbe (EU) št. 1092/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o makrobonitetnem nadzoru nad finančnim sistemom Evropske unije in ustanovitvi Evropskega odbora za sistemska tveganja, ki določa: „Vsaj enkrat na leto, v primeru obsežnejših finančnih težav pa pogosteje, je predsednik ESRB ob objavi letnega poročila ESRB v Evropskem parlamentu in Svetu povabljen na letno predstavitev v Evropskem parlamentu.“

Letno poročilo se zaključuje s poglavjem 3, ki na manj strokoven način razlaga številne zadeve, ki jih je ESRB obravnaval v letu 2011, da bi javnost bolje razumela makrobonitetni nadzor. Mednje sodi naslednje: makrobonitetne naloge in pristojnosti nacionalnih organov; dajanje posojil v tujih valutah; financiranje v ameriških dolarjih; „detajliranje“ zapletenih finančnih produktov, tj. trženje teh produktov, kot so na primer strukturirani produkti in nekateri zapleteni produkti, s katerimi se trguje na borzi, da bi jih finančne institucije približale malim vlagateljem.

Kar zadeva makrobonitetne naloge in pristojnosti nacionalnih organov, je delo ESRB privedlo do sprejetja javnega priporočila z nizom „vodilnih načel“, ki so v pomoč pri oblikovanju nacionalnih makrobonitetnih nalog in pristojnosti. Glede dajanja posojil v tujih valutah je ESRB prišel do zaključka, da ima lahko visoka raven takšnega posojanja sistemske posledice v prizadetih državah, poleg tega pa prinaša tudi možnost čezmejne okužbe. Zaradi tega je sklenil, da izda javno priporočilo, da bi pristojni organi sprejeli korektivne ukrepe.

Glede financiranja v ameriških dolarjih je ESRB sklenil, da je treba ukrepati, da bi v srednjeročnem obdobju preprečili ponovitev napetosti pri dolarskem financiranju bank v EU, ki je bilo zabeleženo med krizo, in je ustreznim organom izdal priporočila o ukrepanju.

Kar zadeva ponujanje zapletenih finančnih produktov malim vlagateljem, je ESRB sklenil, da je potrebno nadaljnje delo, zlasti v zvezi s tveganjem, da bi za določene banke takšno „detajliranje“ lahko usahnilo kot vir financiranja. To vprašanje podrobneje proučuje nedavno ustanovljena strokovna skupina za financiranje bank.

© Evropski odbor za sistemska tveganja

Naslov

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt na Majni
Nemčija

Telefon

+49 69 1344 0

Spletna stran

<http://www.esrb.europa.eu>

Faks

+49 69 1344 6000

Vse pravice so pridržane.

Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da je naveden vir.

Presečni datum za podatke v tem poročilu je 15. april 2012.

To je slovenski prevod predgovora in povzetka Letnega poročila ESRB 2011. Celotno poročilo v angleščini je na voljo na spletni strani www.esrb.europa.eu.

ISSN 1977-5261 (spletna izdaja)

